

Bývalý důl Gabriela bude centrem pohornické krajiny. Půlmiliardový projekt má zelenou

22.4.2024 - | Krajský úřad Moravskoslezského kraje

Další strategický projekt dostal přiklepnutou dotaci z evropského Fondu pro spravedlivou transformaci. POHO Park Gabriela se stane centrem pohornické krajiny, z bývalého dolu Gabriela vznikne návštěvnické centrum s bohatým programem a poutavou expozicí o těžkém životě horníků a jejich rodin.

„Tak už je to jisté, budeme rekonstruovat bývalý důl Gabriela. A nejen to. Projekt POHO Park Gabriela vytvoří na Karvinsku místo, kam lidé budou jezdit za zábavou, ale i historií hornictví. Vybudujeme tu centrum pohornické krajiny, které bude výchozím bodem i křižovatkou stezek pohornickou krajinou. Důl Gabriela je jen malý kousek od šikmého kostela, který v posledních letech na toto místo a jeho historii výrazně upozorňuje. Věřím, že nové návštěvnické, kulturní a zároveň technologické centrum tuto oblast ještě více zatraktivní,“ uvedl 1. náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje pro průmysl, energetiku a chytrý region Jakub Unucka a doplnil, že celkové náklady projektu jsou vyčísleny na 503 milionů korun. Ministerstvo životního prostředí kraje z Operačního programu Spravedlivá transformace přikleplo dotaci ve výši 428 milionů korun, z krajského rozpočtu na projekt půjde 75 milionů.

Kromě expozice o životě horníků a těžbě uhlí nabídne zrekonstruovaná kulturní památka, která posledních 20 let pouze chátrala, reprezentační prostory po konání konferencí, workshopů, festivalů a dalších nejrůznějších akcí. *„Pohornické krajině Karvinska toho hodně dlužíme. Těžba černého uhlí toto místo obrovsky proměnila. Kdo viděl fotky Staré Karvinné nebo četl románovou kroniku Šikmý kostel, ví, že kvůli průmyslu odsud zmizely celé ulice s domy a zahradami, škola, obchody, hospoda. A proměnil se i běžný život místních lidí. Těžba sem přinesla opravdovou dřinu a s ní i životní tragédie havířů a celých jejich rodin. Hornických muzeí máme v republice několik, naše expozice ale bude jiná. Nebude jen ukazovat staré kahany, špachtle a kožené zástěry, bude vyprávět lidské příběhy, připomínat historii tohoto místa a vyjadřovat respekt obětem i životu lidí, které těžba tolik ovlivnila,“* řekl náměstek hejtmana kraje Jakub Unucka s tím, že flexibilní expozice bude umístěna v podzemí strojovny, kde byly původně umístěny těžní stroje a související technologie provozu.

Roční náklady POHO Parku Gabriela jsou odhadovány na 12 milionů korun. Hrazeny budou z rozpočtu kraje, přispívat by mělo i město Karviná. *„Jsme rádi za každou investici, která do Karviné přijde. Pevně věřím, že POHO Park Gabriela nebude jediným z projektů v rámci Fondu pro spravedlivou transformaci, který bude pro oblast Karvinska schválen. V každém případě se na projekt POHO Park Gabriela těším a věřím, že do Karviné přiláká mnoho nových turistů,“* řekl primátor Karviné Jan Wolf.

POHO Park Gabriela bude provozovat zapsaný spolek POHOPARK, jehož členy jsou Moravskoslezský kraj, krajská akciovka MSID, město Karviná a spolek Dokořán. *„Jako Iniciativa Dokořán jsme provozovatelem volnočasového areálu Lodičky v Karviné. Do přípravy POHO Parku Gabriela vstupujeme s vizí zajistit programovou a provozní náplň tak, aby reflektovala nejenom minulost regionu, ale také vývoj k moderní budoucnosti. Chtěli bychom realizovat pestrý program, ať už v podobě stálých atrakcí, tak v podobě eventů. Nechceme to ale dělat pouze sami. Podobně jako je projekt centrem a průsečíkem aktivit v pohornické krajině, tak ze spolku bychom chtěli udělat koordinátora a podporu aktivit již fungujících aktérů nebo pořadatelů v regionu. Budeme jeho provoz stavět hodně na spolupráci,“* řekl člen rady a projektový manažer Iniciativy DOKOŘÁN, Michael Sikora a doplnil, že kromě zrekonstruovaného dolu je součástí projektu i novostavba informačního

centra se zázemím pro návštěvníky. V areálu nebudou chybět odpočinkové prostory s malým bistroem, vzniknou zde pěšiny, cyklotrasy nebo odpočinkové plochy. Velkým lákadlem bude ferratová stezka na vrchol jedné z těžních věží.

„S přípravami projektu se na schválení dotace nečekalo. Už se zpracovává kompletní projektová dokumentace na rekonstrukci dolu, hotová by měla být ke konci roku. V nejbližších měsících nás také čeká zahájení záchranného archeologického průzkum lokality bývalého dolu. Samotná stavba by měla začít na přelomu let 2025 a 2026. I když první návštěvníky POHO Park Gabriela přivítá ve druhé polovině roku 2027, chystáme program, který toto mimořádné místo bude postupně oživovat a dostane jej do širšího povědomí ještě před dokončením rekonstrukce,“ řekl místopředseda představenstva MSID Petr Birklen, který řídí program POHO 2030 zaměřený na nové využití pohornické oblasti.

Už se také začalo pracovat na přípravě expozice o životě horníků a těžbě černého uhlí. *„S renomovanou společností AV Media připravujeme velmi ambiciózní návrh řešení expozice, na kterém spolupracujeme i se zahraničním expertem. Jsem rád, že jsme do týmu získali kromě machrů na technické muzejní expozice i velkou srdcařku Karin Lednickou. Zhruba za měsíc na stůl dostaneme studii, která popíše uspořádání expozičního prostoru i samotnou expozici, její scénář a scénografii. Pak začnou odborníci pracovat na projektové dokumentaci expozice, která by měla být hotova na podzim letošního roku,“* uzavřel náměstek hejtmana kraje Jakub Unucka.

https://www.msk.cz/cs/media/tiskove_zpravy/tiskova-zprava-_byvaly-dul-gabriela-bude-centrem-pohornicke-krajiny--pulmiliardovy-projekt-ma-zelenou-18689